

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-867

1.12.2020

DNB Livsforsikring AS (Pensjon, Personal)

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Båtmekaniker - kne ut av ledd – vanskelig arbeidsstilling – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede skulle demontere et rør på en båt i et trangt arbeidsrom. Da han skulle sette seg på huk, gikk kneet hans ut av ledd. Ettersom arbeidsrommet var trangt, måtte han bli heiset ut av rommet i den samme stillingen som han satt i. Det ble i legeerklæring ved arbeidsuførhet opplyst at forsikredes jobb delvis innebar arbeid som gåing/klatring/kryping om bord på skip med arbeid i til dels vanskelige arbeidsstillinger. Forsikrede bestred at det var en del av hans arbeidsoppgaver å arbeide i så trange rom som på skadedagen. Saken reiste spørsmål om forsikrede var utsatt for en arbeidsulykke. Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert myndighet og la til grunn at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort en hendelse som var omfattet av det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Nemnda var enstemmig enig i sekretariatets avgjørelse, og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (mekaniker, f. 1969) fikk venstre kne ut av ledd under arbeid 14.5.18. I poliklinisk epikrise fra Ortopedisk avdeling, UNN, samme dag heter det:

... Tidligere hatt en låsning i kneet, ingen plager eller behandling for dette.

Aktuelt: I dag 14.05.18 da han skulle sette seg på huk for å undersøke og reparere en båt (på jobb) følte han at kneet gled ut og han fikk akutt innsettende smerter og kneet låste seg. Ble hentet med ambulanse, klarte ikke å ekstenere kenet, fikk tilsammen 4 mg morfin.

Av poliklinisk epikrise 11.6.18 fremgår at forsikrede "lukserte da han satte seg på huk. Samme kne har vært luksert to gang tidligere, hhv. 25 år siden og 1 mnd i forveien av den aktuelle hendelsen. ...".

Han har hatt flere luksasjoner i etterkant av hendelsen, jf. poliklinisk epikrise 28.6.18.

I rapportskjemaet "Skademelding ved personskade, jf. HMS-håndbok", utfylt 27.7.18 og undertegnet av nærmeste overordnede, verneombudet og forsikrede, heter det:

Klatret ned en leder på en oppdrettsbåt for å demontere rør. Veldig trangt og når jeg bøyde meg nede, gikk venstre kne ut av ledd. Måtte heises ut med krane.

I skademeldingen til Nav av 30.7.18 er forsikredes stilling oppgitt som "Hjelpearbeider" og yrke/fagfelt som "Mekaniker". Arbeidsgiver beskrev hendelsen slik:

... Klatret ned en leder på en oppdrettsbåt for å demontere rør. Veldig trangt, og når han bøyde seg ned nede, gikk venstre kne ut av ledd. Han måtte heises ut av båten i den stillingen han satt. Han ble hentet av ambulanse ...

I notat skrevet av fysioterapeut 5.2.19 heter det: "Skaden skjedde sist høst da han falt ned og fikk lateral patella luksasjon".

I legeerklæring ved arbeidsuførhet til Nav av 13.5.19 heter det at luksasjonen skjedde "da han skulle sette seg på huk. Fikk smerter og låsning i kneet, dro på sykehuset ...". Hans arbeid beskrives slik:

Reparasjoner av komponenter på skip. Delvis stillesittende arbeid ved arbeidsbenk, delvis en del gåing/løfting, og delvis arbeid som innebærer gåing/klatring/kryping ombord på skip med arbeid i til dels vanskelige arbeidsstillinger.

I skademelding til selskapet 7.6.19 heter det om årsaken til arbeidsuførheten:

på jobb under arbeid på en båt, var jeg i et trangt rom der venstre kne gikk ut av ledd. måtte heises ut med krane og det tok 5 timer til det ble dratt på plass igjen. ...

Selskapet avsto kravet 13.8.19, fordi det ikke forelå noen arbeidsulykke, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Nav har etter klage godkjent "Venstre kne" som yrkesskade, 27.1.20. Av vedtaket fremgår at det under klagebehandlingen ble opplyst:

...

... Jeg gikk ned lederen for å starte demontering av roret. Veldig trangt og liten plass så man må ned på kne pga. høyden. Da jeg skulle begynne og demontere kjente jeg at det skjedde noe med mitt venstre kne og ropte til min makker E om å tilkalle hjelp.

I klagen 11.2.20 til Finansklagenemnda beskrives hendelsen slik:

... Han fikk kneet ut av ledd da han skulle demontere et rør på en oppdrettsbåt. For å komme seg ned til roret, måtte ... gå ned 7-8 trappetrinn og krype en meter. Det var kun en vei ned til roret. Takhøyden der han arbeidet med demontering var ca 60 cm og rommet var trangt. Som følge av rommets beskaffenhet klarte han ikke å rette ut foten igjen for å få kneet tilbake i ledd.

Det opplyses videre at forsikrede ble operert 22.1.19 og deretter har gått til behandling hos fysioterapeut og manuellterapeut. Han har vært sammenhengende 100 % sykemeldt siden skadedatoen.

I brev 4.3.20 bestrider forsikrede at kneet tidligere har gått ut av ledd: "Han har til sin lege opplyst at han for over 25 år siden kjente ubehag ved kneet og at han også kjent slikt ubehag 1 måned forut for skadehendelsen".

Vedlagt brev 12.3.20 var en stillingsinstruks for stillingsbetegnelsen "Arbeider", som gjaldt alle som var underlagt formannen i avdelingene. Den inneholder bare generelle instruksjoner som at "Stillingen har ansvar for å utføre de arbeidsoppgaver formann eller bas fordeler ut i avdelingen".

Spes. i generell kir. og ortoperdisk kirurgi K har etter oppdrag fra Nav utarbeidet en spesialisterklæring. I erklæringen, avgitt 16.4.20, heter det om hendelsen: "Han klatret da ned en leder i oppdrettsbåt for å demontere rør. Det var et veldig trangt rom og da han bøyde seg fikk han venstre kneskål ut av ledd". Det fremgår også om tidligere luksasjon av kneledd at: "Han opplyser til meg nå på telefon at begge gangene var ikke kneskåla ute av ledd, men det var en slags *glipping på kanten* og at han lett fikk kneskåla i spor igjen ved å strekke ut kneet". Legen konkluderte med "at sublüksasjonstendens har vært til stede før aktuelle hendelse - samt at helt lette slitasjeforandringer også har betydning for hans nåværende symptomer". K. uttaler videre: "Jeg mener likevel at det er mer enn 50% sannsynlig at aktuelle yrkesskade er den viktigste faktoren for hans nåværende plager med det venstre kneet". K. konkluderte med en samlet invaliditetsgrad på 10-15 %, hvorav 7 % var skadebetinget.

Forsikrede har i det vesentlige anført at tilfellet faller inn under det avdempede ulykkesbegrepet, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a. Han arbeidet i en svært uheldig arbeidsstilling da han fikk kneet

ut av ledd og det var denne arbeidsstillingen som forårsaket skaden. I Rt. 2005 s. 1757 avsnitt 31 henviser Høyesterett til forarbeidene der det fremgår at utvalget mente at også skader "som følge av egenskaper ved arbeidet eller arbeidsstedet" skal være dekket, jf. NOU 1988:6 Erstatning og forsikring ved yrkesskade, s. 72-73. Høyesterett viste videre til at Trygderettens praksis ikke oppstiller et absolutt krav om at det skal foreligge en ytre påkjenning, jf. Trygderettens avgjørelse 138/68, der retten kom til at en skade som oppsto som følge av at skadelidte hadde stått i en uheldig arbeidsstilling skulle godkjennes. Det er tilstrekkelig at den skaddes kropp er det eneste som beveger seg i hendelsesforløpet, jf. Rt. 2005 s. 1757 avsnitt 47-49. Se også Trygderettens kjennelse 84/01179 som gjaldt en ryggskade ved bæring av vaskemaskin ned i en kjeller, se omtalen i rundskrivet til ftrl. § 13-3 under pkt. 3.4.2. Saken har klare paralleller til vår sak, ettersom skadelidte måtte smyge seg gjennom en dør i en kjellertrapp og kom i en uvanlig og forkjær arbeidsstilling. Stillingsbeskrivelsen viser ikke at hans arbeidsoppgaver gikk ut på gåing/kltring/kryping i til dels vanskelig arbeidsstillinger. Det er dessuten bekreftet av forsikredes kolleger at han aldri i løpet av sin karriere hadde jobbet i et like trangt rom som på dagen for skadehendelsen. Det må også vektlegges at forsikrede ikke hadde noen valgmuligheter og kunne ikke unngått situasjonen. Videre bemerkes at Nav har godkjent skaden som yrkesskade.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er tale om en arbeidsulykke. Det fremgår ingen opplysninger om at han har vært utsatt for en ekstraordinær påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid. Oppgavene han utførte lå innenfor hva man kan forvente å måtte gjøre i den stillingen som mekaniker, herunder reparasjon av komponenter på skip, delvis stillesittende arbeid ved arbeidsbenk, delvis en del gåing/løfting, og delvis arbeid som innebærer gåing/kltring/kryping om bord på skip med arbeid i til dels vanskelige arbeidsstillinger, jf. legeerklæringen. Av stillingsinstruksen fremgår blant annet at stillingen "har ansvar for å utføre de arbeidsoppgaver formann eller bas fordeler ut i avdelingen." Den går ikke detaljert inn i arbeidsoppgavene. Det er ikke beskrevet noen uvanlig gjennomføring av arbeidet han utførte. Han har også tidligere hatt problemer med at kneet har gått ut av ledd, og skaden kan oppstå uavhengig av omgivelsene bare ved at man sitter på huk. Dette underbygger at han ikke har vært utsatt for en ekstraordinær påkjenning eller belastning. Selskapet er ikke bundet av Navs vurdering.

Sekretariatets avgjørelse:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 13.10.20 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Forsikrede fikk ikke medhold i klagen.

Sekretariatet la til grunn at det ikke var beskrevet at forsikrede var utsatt for en plutselig eller uventet ytre hending, og tilfellet falt derfor klart utenfor det markerte ulykkesbegrepet, sml. avgjørelse 2018-395.

Sekretariatet kunne heller ikke se at tilfellet falt inn under det avdempede ulykkesbegrepet, slik dette er oppsummert i Rt. 2009 s. 1626 og Rt. 2007 s. 882. Sekretariatet viste til at selv om det var tale om en vanskelig arbeidsstilling, var det vanskelig å se at han hadde utført oppgaver utenfor rammene for arbeidet som båtmekaniker eller gjennomført ordinært arbeid på en uvanlig måte. Samlet sett var det ikke tale om en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid.

Sekretariatet konkluderte følgelig med at det ikke var tale om en arbeidsulykke, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Forsikrede la samtidig frem e-postkorrespondanse med to av sine kolleger. I e-postene bekrefter disse at forsikrede aldri har jobbet i et så trangt rom som da ulykken skjedde.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Nemnda er enstemmig enig i sekretariatets avgjørelse.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).